

12.01. 6 КЛАС УКР.МОВА Добровольська В.Е. Групи
прикметників за значенням.
Перехід прикметників з однієї групи
в іншу

Мета: ознайомити учнів із групами прикметників за значенням ;

Формувати вміння розрізняти якісні, відносні та присвійні
прикметники;

Пояснювати причини переходу прикметників з однієї групи в
іншу;

Удосконалювати вміння доречно вживати прикметники
різних груп за значенням в усному та писемному мовленні;

Виховувати любов до рідної природи.

Весняний ранок,   духмяна кава,
лагідна посмішка,   мамині руки,
суворий тато,   смачний борщ,

український одяг,   батьківська хата.

За значенням прикметники
поділяються на групи:

Якісні

Присвійні

Відносні

Якісні

Позначають
ознаку
предмета, яка
проявляється в
більшій чи
меншій мірі

Смак, колір,
вага, форма
(смачний,
зелений,
важкий,
круглий)

Якісні

Повні

Зелений сад
Ясний місяць

Короткі

Зелен сад
Ясен місяць

Стягнені

Ч.р. Зелений, ясний
Ж.р. Зелена, ясна
С.р. Зелене, ясне

Нестягнені

Ч.р. Зелений, ясний
Ж.р. Зеленая, ясная
С.р. Зеленеє, яснее

Відносні

Виражають ознаку за відношенням

До
матеріалу
(глиняний)

До іншого
предмета
(шкільний)

До
часу(вечірня
розмова)

До
національності
(український)

До числа
(п'ятирічна
дитина)

До місця
(сільська
площа)

Присвійні
Відповідають на питання чий? чия?
чиє? Виражають ознаку за
приналежністю чого-небудь особі
чи тварині

Софіїні
черевики

Братові
рукавиці

Вовчий хвіст

Утворення присвійних прикметників

За допомогою
суфіксів ин-, їн-
мamin,
Маріїн,

За допомогою
суфіксів -ів,-їв,-
ов:
братів,
Андріїв

За допомогою
суфіксів –ач, -яч
-ч,
заячий,
вовчий.

Завдання 1

- Робота з текстом. Виписати прикметники, визначити розряд, до якого кожен з них відноситься.
- У кожної людини є свої **улюблені** речі, предмети – **щасливі** талісмани, які нагадують про щось **добре і світле** в житті. Є такі символи і в нашого народу. А ще – улюблені дерева, квіти, тварини. Не можна уявити Україну без верби й калини, **золотого** соняшника на городі, **запашного** хліба, **вишневого** саду. **Українська народна** символіка відображає основні віхи в житті людини та народу.

Завдання № 2

Придумати по одному прикметнику кожного розряду до малюнка. Скласти з ними речення.

Завдання № 2

Придумати по одному прикметнику кожного розряду до малюнка. Скласти з ними речення.

Завдання № 2

Придумати по одному прикметнику кожного розряду до малюнка.
Скласти з ними речення.

Завдання №3.

Установіть відповідність між прикметниками та їх групами за значенням

1. Дідова хата,
Маріїна хустина

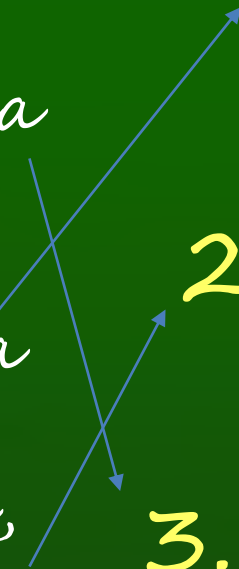
2. Добра мама,
запахна квітка

3. Міська площа,
скляна куля

1. Якісні

2. Відносні

3. Присвійні

Завдання №3.

Установіть відповідність між прикметниками та їх групами за значенням

Зимова
пора, ранковий час

батьків портфель,
заячий хвіст

струнка дівчина,
зелене листя

1. Якісні

2. Відносні

3. Присвійні

Завдання №3.

Установіть відповідність між прикметниками та їх групами за значенням

Червона
троянда, солоний огірок

1. Якісні

шкільне
приладдя, літній вечір,

2. Відносні

вовчий хвіст,
Наталчина вишиванка

3. Присвійні

*Прикметники часто вживаються в
переносному значенні, тому можуть
переходити з однієї групи в іншу.*

Лисяча нора
(присвійний)

лисячий характер(присвійно-
якісний), лисяча шуба
(присвійно-відносний)

Шоколадний торт
(відносний)

шоколадна засмага
(відносно-якісний)

Завдання №4. Утворіть
словосполучення з прикметником
золотий, який би уживався в
прямому і переносному значенні.

Визначте групу за значенням.

Словотворче завдання. Замінити описові іменники прикметниками. Визначити групу прикметників за значенням.

Олія з кукурудзи, будинок з цегли, пшениця з України, завдання на сьогодні, слово робітника, досвід життя, праця Сергія, зошит Тетяни, збори батьків, книжка батька.

Поеднати слова так, щоб утворилися словосполучення, у яких прикметник перейшов з одного розряду в інший. Визначити розряди прикметників.

Металевий

характер

золоті

голос

курча

серце

лисячий

руки

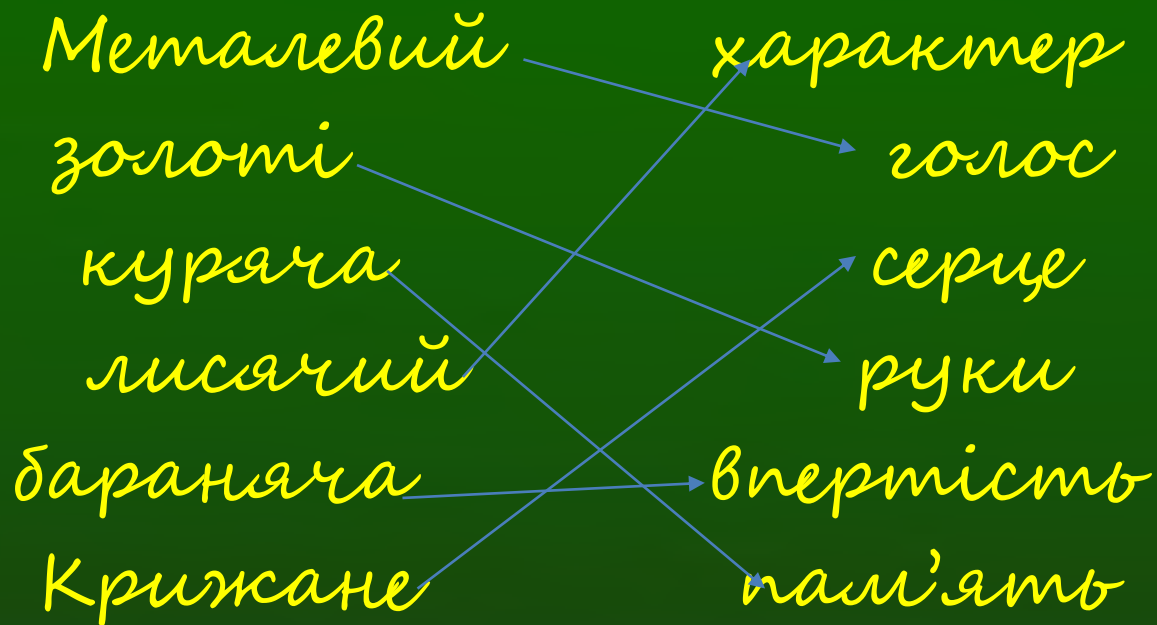
бараняча

впертість

крижане

пам'ять

Поеднати слова так, щоб утворилися словосполучення, у яких прикметник перейшов з одного розряду в інший. Визначити розряди прикметників.

Домашнє завдання

Вивчити правила с. 162

Вправа 335 с.165 (розподілити прикметники на три групи).

Фото усієї виконаної роботи надсилай у Human на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net

Бажаю успіхів!